



# 10 JAAR VNOTES IN HET IMELDAZIEKENHUIS

*Reeds 10 jaar gebruikt ons ziekenhuis de toen nieuwe techniek vNOTES voor minimaal invasieve chirurgie. Via vNOTES kunnen de meeste gynaecologische operaties uitgevoerd worden zonder enig zichtbaar litteken. vNOTES wordt in de volksmond dan ook soms 'scarless surgery' genoemd. Daarbij komt ook nog eens dat wij wereldwijd het referentiecentrum zijn. Artsen van over de hele wereld van o.a. New York University, Camargo Cancer Center in Brazilië en Westmead Hospitals in Australië worden hier in Bonheiden opgeleid sinds 2016 door onze gynaecoloog Jan Baekelandt, die de techniek mee ontwikkelde. Maandelijks worden operaties met vNOTES vanuit ons ziekenhuis wereldwijd gelivestreamd.*

*Tekst: dr. Jan Baekelandt (gynaecoloog)*

## HOE HET BEGON

Vroeger werden buikoperaties uitgevoerd door een grote insnede in de buikwand te maken. Een eerste grote evolutie in gynaecologische chirurgie kwam er in de jaren 90 met de introductie van de laparoscopie (of sleutelgatchirurgie); hierbij konden dezelfde buikoperaties uitgevoerd worden door 3 of 4 kleinere insneden in de buikwand in plaats van door 1 grote insnede. Zo werden dezelfde operaties veel minder invasief voor de patiënten die sneller herstelden en minder lang in het ziekenhuis moesten blijven. Sinds een aantal jaren kunnen deze laparoscopische ingrepen ook met behulp van een operatierobot uitgevoerd worden.

## OPSTART VNOTES

vNOTES is een tweede evolutie in de gynaecologische chirurgie. Dankzij deze nieuwe techniek kunnen dezelfde operaties uitgevoerd worden zonder enig litteken te maken in de buikwand. Hierdoor herstellen patiënten nog sneller, hebben ze minder pijn na de operatie, kunnen ze sneller het ziekenhuis verlaten en hebben ze geen zichtbare littekens meer.

vNOTES is een acroniem voor 'vaginal Natural Orifice Transluminal Endoscopic Surgery': endoscopische heelkunde via natuurlijke toegangsweg. Bijna alle gynaecologische operaties kunnen via vNOTES uitgevoerd worden. De meest frequent uitgevoerde vNOTES-operatie is de hysterectomie, het verwijderen van de baarmoeder. Sinds het invoeren van vNOTES wordt in ons ziekenhuis, als eerste centrum in België, hysterectomie routinematig via dagziekenhuis uitgevoerd. Ook voor operaties aan de eierstokken en aan de eileiders wordt vNOTES intussen routinematig gebruikt: voor het behandelen van cystes, voor buitenbaarmoederlijke zwangerschappen, voor sterilisaties en voor het verwijderen van eierstokken. Daarnaast biedt vNOTES ook een minder invasief alternatief voor het behandelen van bekkenbodempromptingen (of prolaps), voor baarmoedergezwellen (fibromen) en voor kankeroperaties.



Om toegang tot de buikholte te krijgen wordt bij vNOTES geen insnede in de buikwand gemaakt. Via een kleine insnede in de vagina wordt een soort condoom in de vagina ingebracht waarlangs we een endoscopische camera en instrumenten in de buikholte inbrengen. Op deze manier wordt de minst invasieve natuurlijke toegangsweg gebruikt om onder de visuele controle van een vergrotende camera met fijne endoscopische instrumenten operaties in de buikholte uit te voeren.

## IMELDA ALS REFERENTIECENTRUM

Als gynaecoloog stond ik mee aan de wieg van de ontwikkeling van de vNOTES-techniek: ik startte mijn onderzoek naar vNOTES in 2012. In 2013 introduceerde ik vNOTES in de klinische praktijk in ons ziekenhuis als eerste centrum in Europa. Intussen heb ik meer dan 2000 vNOTES-operaties uitgevoerd. Veel vNOTES-technieken werden in ons ziekenhuis wereldwijd als eerste ontwikkeld, uitgevoerd en gestandaardiseerd om aan te leren aan andere chirurgen. Imelda is nu het wereldwijde referentiecentrum voor vNOTES-opleiding. Sinds 2016 zijn meer dan 1000 gynaecologisch chirurgen opgeleid via het vNOTES-trainingsspad dat door ons ziekenhuis werd ontwikkeld. Initieel werden de 'early adopters' uit de USA, Europa, Zuid-Amerika, het Midden-Oosten en Australië in Imelda opgeleid. Intussen zijn er over de verschillende continenten opleidingscentra gestart met het opleiden van chirurgen volgens de operatietechnieken die in het Imeldaziekenhuis werden gestandaardiseerd. ▶



*dr. Jan Baekelandt*

Ik gaf al meer dan 100 internationale presentaties over vNOTES en maandelijks worden er vanuit ons ziekenhuis wereldwijd ook operaties gelivestreamd.

Van 2013 tot oktober 2019 bleef ons ziekenhuis het enige centrum in België waar vNOTES werd uitgevoerd. Sinds 2019 werden in ons ziekenhuis 35 andere Belgische gynaecologisch chirurgen opgeleid die nu vNOTES in hun ziekenhuizen uitvoeren. In de laatste 2 jaar zijn ook de meeste grote Belgische universitaire ziekenhuizen gestart met het aanbieden van vNOTES aan hun patiënten.

In 2018 promoveerde ik met een doctoraatsproefschrift over vNOTES en ben ik nu ook als gastdocent werkzaam aan de KU Leuven, waar ik de introductie van vNOTES in UZ Leuven mee begeleidt.

In ons ziekenhuis werden de eerste twee gerandomiseerd gecontroleerde studies uitgevoerd die vNOTES met laparoscopie vergelijken. Voor het

klinisch wetenschappelijk onderzoek kon ik rekenen op de steun zowel klinisch als wetenschappelijk van het hele team gynaecologen van het Imeldaziekenhuis en een zeer toegewijd team van anesthesisten, verpleegkundigen, studierecretaressen en enkele externe methodologie experts.

## **VOORDELEN**

De wetenschappelijke resultaten tonen aan dat patiënten die via vNOTES geopereerd worden meerdere voordelen ervaren, naast het feit dat ze geen zichtbare littekens overhouden aan hun operatie: kortere operatieduur, meer patiënten die via dagziekenhuis behandeld kunnen worden, kortere hospitalisatieduur, minder pijn na de operatie, lager gebruik van pijnstillers en minder postoperatieve complicaties. Dit maakt het een win-winsituatie.

## **DIENST GYNAECOLOGIE- VERLOSKUNDE**

Route 79

Dr. Baekelandt Jan  
Dr. Bosteels Jan  
Dr. De Rop Carine  
Dr. Delattin Philippe  
Dr. Dufraimont Els  
Dr. Lannoey Els  
Dr. Pelckmans Sofie  
Dr. Roggen Nele  
Dr. Vercammen Lynn  
Dr. Verhelst Stefanie

Afspraken: 015 50 51 11

Secretariaten: 015 50 61 94 of 015 50 61 89